

RENAȘTEREA

ORGAN NAȚIONAL-BISERICESC SĂPTĂMÂNAL

Abonamentul pe anul c.: 3000 Lei

Redactor: Prot. T. CIURUȘ

Redacția și Administrația:
Cluj, Piața Malinovski Nr. 18.

Trecut în registrul special dela Tribunalul
Cluj, Secția I, sub Nr. 1—1945.

„Pe toți să cinstiți!
Frăția iubiți! De Dum-
nezeu vă temeți! Cinstiți
pe Regele!“

I Petru 2, 17.

ȘCOALĂ ȘI INCREȘTINARE

Omenirea a parcurs în anii războiului ce s'a încheiat, un greu drum de răvășire a propriilor ei valori și de aspre suferințe, trăite pe toată gama posibilului. Revenirea la normal, refacerea omului și depășirea realizărilor lui în direcția unui progres real, sunt probleme de presantă actualitate. În toată lumea preocupările pentru om au ajuns la o adevărată efervescență, căutându-se pentru toate ramurile de activitate omenescă, directive și mijloace.

Dintre multele aspecte ale vieții omului, școala ocupă în cadrul activității de formare a societății de mâine un loc central. Și pe bună dreptate. Rolul ei de difuzare și chiar creare a culturii, precum și acela de educare a generațiilor, s'a impus recunoașterii unanime. Se pare însă că trebuie să se stăruiască asupra unui lucru: peste greutățile de ordin material și în afară de problemele de metodică, școala de toate gradele suferă în mare măsură de o deficiență a *spiritului*, de o lipsă de orientare a părții în întregul care să cuprindă într'un tot, valorile vecinice și realitățile noastre. Cei care își amintesc de spiritul ce impregna materiile de studiu din anii de liceu, de „contradicțiile“ aproape căutate, își pot da seama că acea știință nu servea într'un tot, adevărul. Dela ipoteze și teorii, al căror rol științific îl înțelegem, nu se poate trece cu atâta vinovată și interesată ușurință la păreri de valorificare a existenței și la îndrumarea noastră ca oameni. Probleme ca: ființa și originea materiei, problema vieții pe pământ, problema omului și altele, să recunoaștem că au fost de multe ori cercetate și privite nu în vederile unei concepții teocentrice, — nu cerșim adeziunea originalilor, — ci pur și simplu în contradicție cu legile de bază ale rațiunii și într'un spirit aștiințific. Această atitudine este cu atât mai inexplicabilă, cu cât e

recunoscut faptul că adevărații oameni de știință, marii creatori de cultură, geniile omenirii, au fost în majoritate zdrobitoare oameni de o profundă credință religioasă. Cercetări și statistici în această privință stau la îndemâna oricui.

Să nu ne pripim. Sunt vederi, sporadice poate, care ar atribui Religiei în școli și cultivării *credinței* în general, un rol minim. Noi am vrea să nu se uite că instruirea intelectuală și înmagazinarea tuturor cunoștințelor din lume nu vor feri vreodată pe om, care-și va găsi împlinirea aspirațiilor sale numai în ambianța spirituală a vecinicilor valori ce isvorec din Valoarea prin excelență. O morală autonomă nu ar avea tăria și autoritatea de a prezida viața spirituală și materială a omului, ea nu ar putea fi substituită niciodată moralei creștine. Drumul dela Kant la Guyan, până în zilele noastre, este grăitor. Tot mai stăruitor răsună cuvintele Mântuitorului: „Fără de mine nu puteți face nimic“ (Ioan 15, 5).

Rolul Bisericii în viața noastră de oameni și prin urmare rolul „Religiei“ în școală, credem că este evident, în primul rând pentru aceia care cunosc ceva din complexitatea ființei umane. Și încă mai mult: învățământul nostru, de toate gradele, nu va duce la scop, dacă va neglija omul, formându-l parțial sau unilateral și lăsându-l desorientat, fără o concepție de viață. Concepția de viață ce ne poate mântui, nu poate fi alta decât cea creștină, experimentată și trăită în lungul unui drum de douăzeci de secole și susținută sincer de reprezentanții științei. Ea va trebui să prezideze toate gândurile și acțiunile noastre. Rolul preotului catehet, al profesorului de religie este imens. El va trebui să stăruie în sânul învățătorimii, între profesori și în orice împrejurare de altfel, pentru unificarea acțiunii de instruire și

educație în spiritul respectului de adevăr și în vederile doctrinei creștine.

Știm că și binele și răul isvorec din suflete; distrugerile apocaliptice prezente la tot pasul nu se datoresc imperfecțiunii

tehniciei sau imperfecțiunii naturii fizice omenești, ci răului din suflete, care s'a revărsat în afară. De aceea și refacerea trebuie să înceapă cu refacerea omului, ceea ce înseamnă: încreștinare.

Preot Gh. Cojocneanu

TRĂIASCĂ REGELE!

Praznicul zilei onomastice a M. S. Regelui MIHAI I ne îndeamnă să îmbrățișăm, într'o singură gândire, întreg trecutul glorios al neamului nostru. Dela Unirea celor două Principate române, sub domnia lui Alexandru Cuza-Vodă, au urmat o serie de evenimente istorice cari au imprimat tinărului Stat român, tot mai vădit, pecetea puterii lui de viață. 1866, 1877, 1881 și 1918 sunt culmi de glorioase înfăptuiri naționale, prin cărmuirea Dinastiei române.

Este deci firească alipirea curată a poporului față de Dinastie. Pentru noi Regele este întruchiparea tuturor aspirațiilor naționale și clocotul vieții românești se îndreaptă spre Tron, cu toată încrederea.

Prospețimea evenimentelor istorice, culminate în actul dela 23 August 1944, arată în chip măreț cum înțelege Regele să-și slujească Țara. Acest sentiment de înaltă răspundere regală, își află răsunetul dorit în sufletul

fiecărui Român. Mărturie ne sunt împrejurările actuale când întreg poporul își pune încrederea în Rege. Vâltoarea greutăților ivite în drumul statornicirii vieții românești, își va afla liniștita rezolvare tot prin înțelepciunea regală. Este aceasta o mărturisire isvorită din conștiința națională, întemeiată pe faptele trecutului nostru. În lumina acestor fapte se cimentează și dinasticismul îndrumător de hotăriri eroice și naționale.

Dumnezeu ne-a binecuvântat cu un Rege tinăr și înțelept, purtător de numele celui mai glorios Voevod, ca prin El să-și afle neamul românesc realizarea dreptății pentru care „ne-au răposat și moșii și părinții“.

De aceea, pătrunsă de cel mai sfânt sentiment al dragostei, toată suflarea românească strigă într'un singur glas:

TRĂIASCĂ REGELE!

C.

Aniversarea zilei M. S. Regelui la Cluj

Ziua de 8 Noembrie 1945 a prilejuit o înălțătoare manifestație românească pentru orașul Cluj. Biserica Catedrală a fost neîncăpătoare pentru publicul ce venise să asiste la rugăciunea de mulțumită lui Dumnezeu pentru sănătatea M. S. Regelui Mihai I.

Spre a se îndulci toți cei prezenți de dulceața sf. Slujbe, P. S. Episcop Nicolae și soborul preoțesc, au slujit în fața Catedralei care, era înconjurată de mulțimea românească adunată în acest scop. Erau de față reprezentanții Armatei române și sovietice, prefectul județului și compania de onoare. Corul Catedralei

condus de P. C. prot. stavr. Laur. Curea, a dat răspunsurile și a însuflețit mulțimea prin cântările sale.

După polihton, P. S. Sa a ținut o însuflețită cuvântare în care a elogiat înțelepciunea M. S. Regelui Mihai I și jertfa ostașilor pentru dreptatea neamului nostru și pentru pacea întregii lumi. A urmat apoi cuvântul măreț al D. General Bărzotescu. După acestea a urmat defilarea armatei și a studențimei.

Sărbătoarea a fost stăpânită de cel mai înalt sentiment de alipire față de Tron și din piepturile tuturor răsună urarea:

Trăiască Regele!

APOSTOLUL DUMINECII

Ca fiii lumini să umblăm

Efeseni 5, 8—20.

Pe urmele războiului nu rămân decât ruine și sărăcie. Cine a trecut prin pârjolul răutății omenestii, știe ce-i viața, știe să prețuiască pacea și are dreptul să se bucure de ea. Dar sunt oameni, cari din ruine caută să-și facă palate și sunt oameni, cari peste otrava picurată în suflete de urgia luptelor, toarnă altă și mai rea. Alții cuprinși de prea mare bucurie uită tot ce a fost, nu văd și nu vreau să știe de nimeni și de nimic. E așa de urât să cânti înălțat pe ruine, e așa de neomenesc să râzi când altul plânge și e așa de dureros să joci când altul abia se târăște de mulțimea rănilor. Datoria noastră de oameni și de creștini ne strigă mereu, că mai înainte de toate, ruinele trebuie curățite, casele refăcute, ranele vindecate, lacrimile șterse și sărăcia alungată din țară. Să nu uităm că atâta lume a rămas pe drumuri, atâtea rane sângerează încă, atâția invalizi nu-și pot agonisi pânea cea de toate zilele, atâtea mame și soții plâng pe cei dragi rămași prin țări străine și atâtor copii orfani nu-i cine să le poarte de grijă. Sufletul tuturor e numai o ruină, numai o rană. Și mai întâi decât trupul trebuie vindecat sufletul. La necaz și la amar omul prea lesne poate cădea în ghiarele desnașdejdiei și prea ușor poate fi otrăvit cu tot felul de șoapte pierzătoare de suflet. Ori noi știm că Iisus e fratele cel bun al tuturor năcăjiților și desnașdăjuților din lume. Unde e o lipsă, unde e o durere, unde e o rană Iisus e de față. Samarineanul cel milostiv ne va judeca pe toți câți vom trece nepăsători pe lângă cel căzut în năpastă.

Să nu ne lăsăm amăgiți cu vorbe deșarte, nici să ne purtăm ca fiii ai întunerecului, ci ca fiii lumini să umblăm. Lumina lui Hristos ne luminează calea și Duhul Mântuitorului ne poruncește să fim buni, drepti și milostivi cu toți oamenii. Și așa mântuind pe altul din năpastă, ne vom mântui propriile noastre suflete. Vremile sunt grele și zilele rele, de aceea trebuie să răscumpărăm vremea, lepădându-ne de faptele întunerecului. Dacă unii le săvârșesc, noi să le osândim, să le scoatem la lumină, ca să ne putem păzi ca niște oameni treji și înțelepți. Un creștin

adevărat niciodată nu caută să fie pe placul lui, nici pe placul oamenilor, ci în toată vremea caută să fie pe placul lui Dumnezeu. Un bun creștin nu umblă pe toate drumurile cântând și laudând pe unii, iar pe alții hulindu-i. Creștinii laudă pe Dumnezeu, iar între ei cântă numai cântări duhovnicești, care nimănui nu aduc vreo vătămare. Creștinul nu poate și nu trebuie să trăiască asemenea păgânului. Creștinul nu poate să umble în întunec, de îndată ce e fiu al luminii. Creștinului nu i-e îngăduit să fie rob al pământului din momentul ce i-au fost deschise porțile cerului. Creștinul nu poate umbla după poftele trupului, atâta vreme cât sufletul lui e liber să se înalțe spre fericirea cea veșnică. Creștinul nu trebuie să fie slugă satanei, când e fiu al lui Dumnezeu. Creștinul are datoria să caute mai întâi împărăția lui Dumnezeu și dreptatea lui și toate cele de trebuință se vor adaoge lui. Creștinul trebuie să fie solul păcii și al bunei învoiri între oameni. E doară lucru știut că nu avem aici cetate stătătoare, ci o căutăm pe cea ce va să vină. Tot omul are dincolo ceea ce își face aici. Și din păcate zilele de azi ne dau ocazia de a face bine la tot pasul. Atât amar și necaz n'a mai fost pe pământ, Dumnezeu știe de când. Și toate acestea din pricina răutății omenestii, care odată trebuie să se termine. Și nu se va termina atâta vreme cât oamenii vor căuta să îndrepte pe alții, fără să se îndrepte pe ei.

De suntem creștini să avem demnitate și curaj să rupem cu trecutul întunecat și păcătos. Să așezăm din nou pe Hristos în sufletele noastre involburate și amărâte și toată boala și neputința va fi vindecată. Înainte de a deschide ușa sufletului, ca să intre împăratul mării, e de trebuință să facem curățenie în cele dinlăuntru ale noastre, căci dragostea nu poate viețui la un loc cu ura, adevărul cu minciuna, dreptatea cu fărădelegea, mândria cu smerenia, întunecul cu lumina și Dumnezeu cu satana.

Odată sălășluit în sufletele noastre Hristos ne va ajuta, ca fiii lumini să umblăm.

Pr. TEODOR CICEU

Cuvântarea rostită în Reședința Episcopescă din Cluj, la 28 Oct. 1945

de Prof. I. LUPAȘ
membru al Adunării Eparhiale

Frățesca noastră întrunire la această agapă a bucuriei creștinești și românești îmi chiamă în amintire ziua de Sâmbătă 7 Septembrie 1940, când alergasem la Reședința Episcopescă să-mi ascund biblioteca personală, așezată în vreo 20—30 de lăzi, și să-mi iau rămas bun dela P. Sf. nostru Episcop Nicolae înainte de a pleca în refugiul, spre care fuseseră îmbrâncite autoritățile și așezămintele Statului român, prin nefastul dictat dela 30 August.

Clipa despărțirii de atunci se cere așezată alături de cea de acum. Clopotele Catedralei trăgeau de vecernie. Dangătul lor suna ca un fel de prohodire a integrității transilvane și a unității politice românești. Ne-am îmbrățișat cu ochii scăldați în lacrimi, cari nu erau însă numai lacrimile durerii, ci și ale nădejdiei într-o apropiată reparație a nedreptății ce se făcuse neamului nostru la Viena, prin adâncă rană tăiată în inima pământului românesc. Prea era strigătoare la cer și lipsită de orice justificare morală sau rațională nedreptatea aceasta, ca să fi putut admite vre-un cuget echilibrat dănuirea ei dincolo de limita prepotenței fascisto-hitleriste.

Ultimele cuvinte rostite de P. Sf. Sa în clipa despărțirii au fost acestea: Sunt mahnit de plecarea atâtor prietini și colaboratori ai mei, pe cari va continua să-i ocrotească și de acum înainte puterea Statului român, de care aici iată-ne pe noi rămași orfani. Eu nu mă pot mișca de lângă turma ce mi-a fost încredințată spre păstorire duhovnicească. Îmi dau seama de mărimea primejdiilor ce mă amenință, dar mă simt pregătit sufletește spre a le întâmpina, fiind gata de toate sacrificiile în lupta pentru apărarea sfintei noastre Biserici și a așezămintelor ei culturale.

În dimineața zilei de azi clopotele Catedralei sunau ca un cântec de biruință în ziua de Paști.

După cinci ani de dureroasă despărțire, pricinuită prin brutala sfășiere în două a scumpei noastre Transilvanii, iată-ne acum din nou întruniți împrejurul cârjei arhierestii, sub senina și calda privire părintească a P. Sf. nostru Episcop Nicolae, reprezentanți ai clerului și ai poporului din întreaga Eparhia Clujului, nu numai din Nordul Transilvaniei. Să dăm mulțumită celui Atotputernic pentru milostivirea ce a revărsat asupra neamului nostru, izbăvindu-l din vârtejul peirii și îndreptându-i pașii alături de Națiunile aliate, cu al căror sprijin ostășesc și diplomatic urmează să-și îndeplinească misiunea de perpetuă străjuire jertfelnică a Cetății carpatice și a dependențelor ei.

Gândul nostru se îndreaptă plin de admirație și devotament spre M. Sa Regele Mihai, care prin salvatoarea-i hotărâre suverană dela 23 August a dat o strălucită dovadă, că înțelege să fie demn urmaș al neuitatului său omonim dela 1600 deschizând poporului român calea desrobirii și reîntregirii teritoriale a Statului său, până la granițele firești ale graiului străbun.

Nu vom uita niciodată, câtă recunoștință datorăm cu toții pentru atitudinea demnă și eroică a P. Sfințitului Episcop Nicolae, a clerului și a poporului nostru dreptcredincios în timpul celor cinci ani de crunte încercări și prigoane din partea unui regim politic, care nu mai făcea taină din nestăpânita-i tendință de exterminare totală a elementului românesc din Nordul Transilvaniei. Nevoit să se retragă ca melcul în gheoace, românismul nordtransilvan nu și-a putut găsi în cursul acestor

FOILETON

Faptele milei trupești și sufletești

de Preot TEODOR CICEU
(Urmare)

Învățați pe cei neștiutori

După cum trupul are nevoie de hrană, așa și sufletul are nevoie de hrană. Învățătura e cea mai aleasă hrană a sufletului. Cum nu orice hrană e folositoare pentru trup, nici orice învățatură nu e folositoare pentru suflet. Un fel de bucate otrăvesc trupul și un fel de învățături otrăvesc sufletul. Hrana trupestă ori cât ar fi de aleasă, prea multă niciodată nu e spre sănătate. În schimb învățătura cea bună nu strică cât de multă. Cu cât înaintezi mai departe în tainele lui Dumnezeu, cu atât găsești lucruri tot mai frumoase, tot mai înalte și tot mai luminate. Aceste zăriști cerești se cade să fie cunoscute de toți oamenii. Din care pricină avem datoria de a învăța pe cei neștiutori învățătura cea bună și mântuitoare de suflet. Așa

cum avem datoria de a sătura pe cel flămând, de a îmbrăca pe cel gol, avem datoria și de a învăța pe cel neștiutor. Un om care nu știe decât să mănânce și să bea, asemenea dobitocului este. Ori omul trebuie să știe de unde vine, unde merge și care e rostul lui aci pe pământ.

Unii oameni nu știu aceste lucruri din pricină că n'a avut putința să le învețe. Alții nu le știu fiindcă n'au voit să le învețe sau din reaua credință a altora le-au învățat greșit. Și pe unii și pe alții avem datoria să-i învățăm. Cu cei dintâi va merge mai ușor. Cel cu suflet curat, neotrăvit de învățături deșarte, ușor se va lăsa furat de frumusețea cerului împodobit cu stele, de văzduhul ce se pierde dincolo de lună și de soare și de dărnicia pământului ce-i dă pânea cea de toate zilele. Aceștia lesne vor crede în Dumnezeu cel adevărat, unul în ființă și întreit în persoane. Odată cunoscută mărirea lui Dumnezeu, le vom spune că trebuie să se roage, care anume rugăciuni trebuie rostite și cum trebuie rostite. De bună seamă ei se vor bucura asemenea copilului la găsirea unui lucru de care n'a mai auzit până atunci. Nu vom uita să le spunem că pe lângă credință și rugăciuni

mai trebuie și fapte bune. Le vom aduce pildă pe Mântuitorul, care a schimbat cerul cu pământul, care a trăit sărac, care a lucrat, care a mângăiat și ajutat pe toți năcăjiții și bătăuți de soartă. Și ei vor vedea că Iisus a propovedit cu cuvântul, dar mai ales cu fapta. Le vom aminti că acest Mântuitor ne cere să-l iubim, precum și el ne-a iubit pe noi. Ii vom învăța că pe Mântuitorul nu-l putem iubi, atâta vreme cât nu ne iubim semenii. Numai acela îl iubește pe Iisus, care îi păzește poruncile. Și ca să se poată feri de păcate îi vom învăța poruncile dumnezeiești și bisericestii. În felul acesta vom face din acești neștiutori oameni de omenie folositori bisericii, neamului și societății.

Sunt însă oameni cu multă carte, care deși creștini, nu știu aproape nimic din adevărata învățatură. Ba și cât știu o știu greșit. Și pe aceștia avem datoria de a-i aduce la calea cea adevărată. Cu aceștia merge însă mai greu. Cine nu se simte în stare nici să nu încerce, ci să caute pe altul mai priceput, nu cumva orb pe orb povățuind, să cadă amândoi în groapă.

Datoria noastră e de a ne face tuturor toate,

ani grei alt adăpost pentru viața sufletului său decât cel oferit de sfânta noastră Biserică prin străvechile ei așezăminte de organizație autonomă. S'a făcut din nou dovada deplină a covârșitoarei importanțe, ce are pentru neamul românesc Biserica lui străbună în regiunile, în cari vitregia vremurilor și răutatea oamenilor a izbutit să-l lipsească de ocrotirea propriului său Stat național. Cunoscutul cuvânt al lui Eminescu, care scria despre Biserica ortodoxă ca despre însăși „mama neamului românesc” — exprimase o realitate necontesată. Biserica aceasta ocrotise poporul nostru și în timpuri anterioare epocii de cristalizare a formelor sale de stat, continua ca să-l ocrotească și în timpuri când — și în locuri unde nu mai avea stat. Așa s'a întâmplat în Nordul Transilvaniei în Septembrie 1940: asupra orașelor și satelor, din cari se retrăgeau în pripă autoritățile Statului român, se întindeau îngrijorate arpile ocrotitoare ale Bisericii străbune. Frații noștri, rămași „orfani de Țară” — și-au căutat și găsit liman de mântuire în preajma sfintelor altare, apropiindu-se de pragul lor cu spirită credință și nădejde în dreptatea lui Dumnezeu și în dreptatea istoriei, care — deși poate fi abătută uneori din calea ei, în cele din urmă izbutește totuși să înlăture zăgăzurile întunecului, făcând să strălucească din plin razele ei izbânditoare.

La deschiderea Adunării Eparhiale am avut de astădată ocazie să vedem un element nou integrându-se în respectabila vechime a tradiției noastre constituționale-bisericești: *elementul ostășesc*. Prezența Domnului general-comandant V. Atanasiu la masa prezidențială, precum și aceea a strălucitei sale suite de ofițeri distinși la slujba din Catedrală, mă îmbie să dau sugestia de a se introduce un amendament în textul constituției noastre bisericești dispunându-se a fi chemați în toate centrele eparhiale, unde sunt garnizoane de ale oștirii no-

stre, distinșii ei reprezentanți să asiste nu numai la ședința de deschidere, ci să participe activ la lucrările noastre de ordin obștesc. Să fie astfel, în toate acțiunile ei, oastea spirituală a reprezentanților clerului și poporului nostru dreptcredincios întovărășită de viteaza armată a Regelui, călăuzite fiind ambele aceste armate de o singură credință identică, în luptă necurmată pentru mântuirea neamului românesc.

Rog pe P. Sfințitul nostru Episcop Nicolae, să binevoiască a împărtăși Sfantului Sinod sugestia aceasta și fac apel la cunoștințele eminențelor noștri colegi, specialiști în materie de drept bisericesc (Dr. I. Mateiu, Dr. V. Moldovan și Dr. V. Sava) să nu lipsească a da cuvenita atențiune propunerii de a se modifica și completa textul Statutului Organic în acest sens.

O remarcabilă particularitate a întrunirilor noastre bisericești este prezența nevăzută, dar cu atât mai simțită, a foștilor noștri colegi, dispăruți trupește dintre cei vii. În emoționantul cuvânt de deschidere P. Sf. Sa a încadrat pomelnicul lor. Dintre ei nu putea lipsi numele protopopului mucenic Aurel Munteanu dela Huedin. Fie-mi permis a constata și prezența spirituală a fostului nostru coleg, care-și doarme somnul de veci în mormântul dela Ciucea, reproducând dintr'o rugăciune scrisă de el, la 1902, următoarele cuvinte:

„...Deci pentru clipa răsăririi
Acelui soare ce-asteptăm
Și pentru ceasul mântuirii
Obezilor înlănțurii...
Noi, Domnului să ne rugăm“.

Cu binecuvântarea Prea Sfințitului nostru Episcop să transformăm și această întrunire frățescă dela masa ospitalieră a Reședinței vlădicești, într'un prilej de pofitorită rugăciune pentru împlinirea sacrelor și legitimelor aspirațiuni ale sufletului românesc.

BISERICA ȘI PROBLEMA SOCIALĂ

Una din problemele capitale care preocupă astăzi omenirea este problema socială ce urmărește, între altele, îmbunătățirea condițiilor de viață a poporului.

Oamenii grupați în diferite organizații profesionale sau tabere politice se străduiesc să afle cele mai potrivite mijloace pentru realizarea acestui scop.

În această frământare și supralicitare a meritelor dobândite ca și a planurilor pentru ridicarea poporului, credem că e bine să cunoaștem, care a fost în trecut atitudinea creștinismului față de această problemă și ce mijloace preconizează Biserica astăzi pentru ridicarea poporului la o stare materială și spirituală mai bună.

Cei trei ani și jumătate de lucrare publică a Mântuitorului sunt plini de fapte și dovezi de dragoste față de popor, căci „văzând mulțimile de oameni, i s'a făcut milă de ei, că erau necăjiți și răsiți ca niște oi ce nu au păstor; și vindecă toată boala și toată neputința în popor“ (Mateiu c. 35, 36).

Sfinții apostoli au continuat strădania Domnului nostru Iisus Hristos de ajutorare a poporului strângând danii pentru săraci și rânduind agapele, adică mesele de dragoste, dela care se îndestulau cu toții deopotrivă, căci se spune în Faptele Apostolilor: „Și nu era printre ei nimeni lipsit, căci toți câți aveau pământuri, sau case, le vindeau și aducând prețul celor vândute și punându-l la picioarele apostolilor, se dădea fiecăruia ceea ce îi era de trebuință (4, 34-35).

Această viețuire frățescă a creștinilor n'a dăinuit multă vreme, din pricina lăcomiei și răutății omenești.

Dar porunca iubirii dată lumii de Fiul lui Dumnezeu a produs atâtea schimbări unde a pătruns. Dacă n'a adus fericirea și deplina mulțumire a tuturor oamenilor, așa cum a voit-o dumnezeesul ei întemeietor, a îm-

bunătățit însă mult viața popoarelor, scoțându-le din robie, ridicând femeia la aceeași treaptă cu bărbatul, ștergând iobăgia, scoțând copiii de sub jugul crunt al tatălui, care putea face cu ei ce voia, ridicând spitale, deschizând case pentru săraci și bătrâni, înființând școli pentru luminarea poporului.

Mănăstirile noastre erau în trecut focare de lumină și viață creștină. Dar în același timp și așezăminte de binefacere, care hrăneau pe cei flămânzi, îmbrăcau pe cei goi, adăposteau pe cei străini, îngrijeau pe cei bolnavi și neputincioși.

Ne putem azi mulțumi cu preamărirea trecutului și cu înfățișarea binefacerilor aduse omenirii de Biserica?

Credem că nu.

Sunt atât de multe rănilor pricinuite de cumplitul războiu, ce abia s'a sfârșit, cari așteaptă vindecare; atât de multe necazurile cari trebuie alinate și așa de cumplite lipsurile ce trebuie împlinite, încât numai cu puterile unite ale tuturor voitorilor de bine, a tuturor iubitorilor de oameni, se va putea aduce o oareșicare îndreptare și îmbunătățire.

În fruntea tuturor acțiunilor de binefacere va trebui să stea Biserica prin slujitorii ei, atât la sate cât și la orașe.

Ce rol minunat îi revine Bisericii să ia sub ocrotirea sa pe copiii celor cari și-au dat viața pentru salvarea noastră, întemeind orfeline și institute de creșterea lor. Nu poate fi scuză faptul că nu dispune de averi și fonduri. Trebuie luată inițiativa și depusă multă muncă și dragoste, iar binefăcătorii se vor ivi.

Îngrijirea de sănătatea poporului încă trebuie să fie o preocupare de căpetenie nu numai a medicului, ci și a doctorului sufletesc. La temelia atâtor dispensare, ridicate în satele noastre stă munca și strădania unor vrednici slujitori ai altarelor. Aceste

ca toți să se mântuiască. Altfel ne așteaptă osândă rânduită slugii, care a ascuns talantul în pământ.

Sfătuiți pe cei rătăciți

Viața noastră e asemenea unei mări involburate de furtună. Ceea ce e valul pentru corăbier e ispita pentru creștin. Și corăbierul și creștinul trebuie să fie veșnic de strajă. O mică nebagare de seamă, pe corăbier îl poate costa viața, iar pe creștin și viața și sufletul. În necurmata luptă cu vârtejul ispitelor, uneori creștinul simte trebuința unui sprijin cât de mic. Omul muncit mereu de ispite, de greutatea vremilor și de răutatea oamenilor, ajunge prea lesne un răzvrătit împotriva semenilor și împotriva lui Dumnezeu. Așa i se pare omului că nici Dumnezeu nu e pe partea lui. Cel stăpânit de această credință e un rătăcit. Și tot rătăcitul are trebuință de îndreptare. Întoarcerea la calea cea dreaptă se poate face de cei drepi prin sfaturi bune, prin povești creștinești. Cel răzvrătit, cel involburat, cel amărit e mereu un întunecat, din care pricină nu vede primejdia ce-l pânzește la tot pasul. Cei cu mintea luminată au datoria să-i dea de veste, ori care ar fi pri-

mejdia și ori de unde ar veni ea. Când primejdia vine dela oameni, cel ce dă sfatul trebuie să fie cu mare băgare de seamă, ca nu cumva să producă gâlceavă și supărare.

Necuratul niciodată nu doarme. Oastea dracilor e veșnic în luptă. Împotriva acestui neînfricat vrăjmaș trebuie să fim bine înarmați. Necuratul nu se dă bătut decât după aprige și îndelungate lupte. Unde merge greu se întovărășesc mai mulți și încep lupta dela capăt. Creștinului muncit de ispitele necuratului îi trebuie credință și răbdare din belșug. Și cum nu toți creștinii au credință neclintită și îndelungă răbdare, adesea se clatină, gata să cadă. În ajutorul acestora trebuie să alergăm în grabă cu sfatul cel bun. O pildă din viața sfinților sau o pățanie din viața celor căzuți, va da putere celui slab ca să poată duce lupta până la izbândă. Celor ce se îndoiesc sub greutatea vremilor, le vom aminti că niciodată n'a fost și nu va fi cum vrea omul, ci totdeauna cum vrea Domnul. Iar când se va plânge cineva împotriva răutății omenești îi vom arăta că și această răutate ne poate fi de folos. De aceea cei ce ne fac rău nu trebuie tratați cu ură, ci cu milă și dragoste.

Nu trebuie distruși, ci îndreptați. Căci Dumnezeu nu voiește moartea păcătosului, ci să se întoarcă și să fie viu. Apoi cel ce ne face rău ne dă mereu ocazia să iertăm și iertarea e cea mai sfântă dintre toate faptele. A ierta e lucru dumnezeiesc. Cine nu iartă nu e creștin. Cine nu iartă, în veac nu va vedea fața lui Dumnezeu.

Oricine are nevoie de un sfat bun, trebuie să-l primească neîntârziat. Avem datoria sfântă de a sfătui pe cei răzvrățiți și rătăciți așa cum a făcut Mântuitorul Hristos în toate zilele cât a stat printre noi. Un sfat bun e o armă, care poate duce la biruință pe cel ce are trebuință de ea. Cei ce n'au o stea călăuzitoare pe drumul vieții, să urmeze pe Iisus, care e calea, adevărul și viața și nu vor rătăci niciodată. Și cel ce primește și cel ce dă sfatul să facă cum ar face Hristos dacă ar fi în locul lor și vor merge mereu pe drumul care duce de-a-dreptul în împărăția lui Dumnezeu.

Un sfat bun dat la vreme, poate mântui de moarte pe cel ce-l primește și pe cel ce-l dă. Și ca să dai un sfat bun nu trebuie să fii bogat, ci creștin.

(Va urma).

dispensare s'ar putea înmulți, ridicându-se în fiecare parohie câte unul. Rôlul preotului ar fi să ia inițiativa, să îndemne pe cei cu dare de mână să jertfească pentru acest lucru de folos obștesc.

Preotul nu trebuie să piardă din vedere faptul, că pentru ridicarea poporului din mizerie și pentru buna lui stare nu este de ajuns ca să se ridice din sânul său știutori de carte, ci și meșteșugari. Va îndruma pe credincioși să-și dea copiii la meșteșuguri. Dar nu numai atât. Se va îngriji de creșterea și ocrotirea lor, înființând după putință căminuri de ucenici, ale Bisericii, în care ei să fie crescuți în duhul legii lui Hristos.

Dacă în capitală și în alte orașe ale țării găsim atâtea biserici cu nume ce ne amintesc de zlatari, blănari, olari, precupeți, oțetari, negustori sau alți breslași, este pentru noi o dovadă, că nu numai domnii și boierii erau pătrunși de credința mântuitoare, ce-i făcea dătători de legi și datini și ziditori de biserici, ci și meșteșugarii erau pătrunși de aceeași credință ziditoare de suflet și

de lăcașuri de închinare, întrecându-se unii pe alții în împodobirea și înzestrarea lor.

Și dacă în trecut Biserica noastră creștină ortodoxă a fost atât de legată de toți fiii ei, ea trebuie să păstreze această legătură, apropiindu-se cu toată căldura sufletului nostru de slujitori ai Domnului, de toți muncitorii cu mintea și cu brațul, făcându-le cunoscută porunca dragostei creștine, care nu ridică pe om contra semenului său, nici unele clase sociale împotriva altora, ci privește pe toți oamenii ca fii ai aceluiaș Dumnezeu și frați iubitori.

Le vom arăta dragostea noastră prin fapta noastră, interesându-ne de aproape de nevoile și grijile lor și punându-ne în fruntea tuturor acțiunilor de îmbunătățirea vieții lor materiale și spirituale.

Făcând astfel ne vom câștiga încrederea tuturor fiilor neamului nostru, și vom reuși să refacem unitatea de cuget și de simțire, a tuturor celor desbinați din pricina nedreptăților și a suferințelor.

Pr. Olimpiu T. Bucin

CRONICA EVENIMENTELOR

INTERNE

D. Mark Etheridge, trimisul special al președintelui Truman, a sosit Joi seara (8 Nov. c.) la București, venind dela Sofia.

După o știre din America, D-Sa va pleca la Moscova pentru a discuta problema României și a Bulgariei.

După această vizită, trimisul special al dlui Byrnes, va reveni în Bulgaria și România, pentru a-și continua misiunea în lumina hotărârilor luate.

Ziua Regelui în Țară. Ziarele anunță că în toată Țara au avut loc înălțătoare manifestații de dragoste față de M. S. Regele Mihai I, cu prilejul zilei de 8 Noembrie c.

Acest sentiment de alipire față de Tron e răsplata poporului care prețuiește fapta regală din 23 August 1944, prin care Țara a fost readusă pe linia adevăratelor ei interese.

EXTERNE

Cehoslovacia. Postul de radio Moscova a anunțat că trupe sovietice au început să părăsească Cehoslovacia în legătură cu demobilizarea unei părți a armatei roșii.

Evacuarea țării va fi completată în două sau trei săptămâni.

Ungaria. Se crede că guvernul britanic va recunoaște foarte curând

guvernul care va fi format în urma alegerilor ținute în 4 Nov. c. în Ungaria.

Rezultatele finale ale alegerilor și poziția partidelor în Ungaria nu sunt cunoscute, dar martorii la alegeri confirmă că ele au fost libere și democratice. Acești doi factori sunt motivele care vor duce la recunoașterea guvernului.

Majoritatea a fost obținută de partidul micilor proprietari.

Rusia. Cu prilejul celei de a 28-a aniversări a marelui revoluții din Octombrie, comisarul poporului pentru afaceri străine al U. R. S. S., Molotov, a făcut un lung raport, trecând în revistă realizările Uniunii Sovietice în război și aspectele politice actuale.

Anglia. În Camera Comunelor au loc mari dezbateri cu privire la politica externă a Angliei. D. Churchill este purtătorul de cuvânt al opoziției, iar D. Bevin va răspunde.

Franța. După știri sosite din Franța, discuțiile cu privire la formarea noului guvern au fost întrerupte. Se ridică îndoeli serioase că generalul de Gaulle ar putea să fie reales președinte. Se crede că generalul de Gaulle ar trebui să părăsească poziția, care a adoptat-o în ultima oară, ceea ce e aproape sigur că nu o va face.

Slujbă arhierescă. Joi 8 Noembrie 1945 P. S. Episcop **Nicolae Colan** a slujit sfta Liturghie arhierescă, în biserica Catedralei, înconjurat de următorul sobor: P. C. prof. T. Ciuruș, revizor eparhial, C. C. pr. Flore Mureșanu, prof. de teol., pr. Aug. Faur, cons. eparh., pr. P. Șendrea, pr. Ion Lazar, pr. Fl. Geomolean, diaconul S. Suciș și ierod. Gr. Țurcanu.

Alegerile recente făcute în ultima ședință a Adunării Eparhiale, au promovat la posturi de înaltă conducere bisericească pe protopopul Ludușului de Mureș P. C. Sa Romul Popa și pe P. C. Sa Păr. Augustin Faur, directorul Internatului Teologic, bine cunoscut tuturor prin activitatea desfășurată în ultimii ani în Biserica din Ardealul de Nord.

Nu e cazul a încerca să facem logiul P. P. C. C. lor, deoarece cel mai frumos elogiu l-a adus chiar Adunarea Eparhială prin alegerea în calitate de consilieri referenți. Accentuăm numai faptul că Păr. Romul Popa este ales consilier referent după o rodnică activitate de două decenii în calitate de protopop, iar Păr. Augustin Faur ajunge în acest post, spre care-l indica întreaga sa conduită și activitate, la o vârstă când alții au încă multe de învățat. Din acest prilej, urăm noilor consilieri viață lungă și muncă rodnică spre binele Bisericii și al Neamului.

Faptă nelegiuită. Biserica Pitar Moș din Capitală adăpostea, de multă vreme, sfintele moaște ale sf. Harelambie. Acestea erau depuse într-o raclă mică de argint. Duminecă, 4 Noembrie c., spre mirarea slujitori-

lor bisericii ce venise să-și facă datoria, s'a constatat lipsa sfintelor moaște, cari au fost furate cu raclă cu tot. Până acum nu a reușit să se afle făptuitorii și nici nu se știe de soarta raclii.

BIBLIOGRAFIE

Dr. Nicolae Igna: *Cosma și Damian, doctorii fără arginți*. Editura H. Welther — Sibiu, IV și 100 pagini, 30 fotografii. Prețul 2400 Lei.

Dr. Nicolae Igna, dir. Spitalului militar din Alba-Iulia, un distins și cărturar medic, ne prilejuește prin lucrarea aceasta o plăcută cunoaștere a vieții și mai ales a minunilor săvârșite de „sfinții fără de arginți” Cosma și Damian.

Lucrarea are următorul cuprins: originea și viața sfinților Cosma și Damian; iconografia sfinților doctori; despre originea cultului sfinților anarghiri Cosma și Damian; cultul acestora în Orient, la Roma și Italia, în Franța, în Țara noastră; minunile săvârșite și'n fine date rezumative despre ceilalți sfinți anarghiri: Chir și Ioan, Panteleimon și Ermolae, Samson și Diomid, Mochie și Anichit, Talaleu și Trifon.

Baza acestei lucrări o formează opera Bollandiștilor „Acta Sanctorum” și textele grecești publicate de Deubner, sub titlul „Kosmas und Damian”.

Autorul a știut să facă o expunere plăcută și'n același timp documentară a acestor doi preacunoscuți sfinți. Preoții vor avea numai de câștigat de pe urma citirii cărții, care se îmbie și prin forma exterioară. Se poate comanda direct dela editor.

PARTEA OFICIALĂ

Nr. 138/945. M.

NOTIFICARE OFICIALĂ

Pentru orientarea celor ce ar dori să exercite profesiunea de apărător în cauzele ce vor veni în judecarea instanțelor disciplinare și judecătorești ale Bisericii ort. rom. în privința apărătorilor „Regulamentul de procedură al instanțelor disciplinare și judecătorești al Bisericii ort. române”, cuprinde următoarele dispozițiuni:

Art. 213: Persoanele date în judecata instanțelor bisericești, vor putea fi asistate de apărători.

Art. 214: Apărătorii se vor lua dintre clericii licențiați și doctorii în teologie, cu o vechime de cel puțin 5 ani dela obținerea titlului de licențiat.

Art. 215: Persoanele care vor voi să exercite profesiunea de apărător, vor face declarație în scris, însoțite de acte în regulă, din care să se vadă că întrunesc condițiile de a fi apărător.

Art. 216: Această declarație se va face la Chiriarul respectiv care o va primi în comisiunile respective.

Art. 217: La Mitropoliile din București, Iași și Sibiu se va institui

câte o comisiune compusă din profesorul de drept canonic dela Facultatea sau dela Academia de teologie locală, sau din cuprinsul Mitropoliei, președintele Consistorului spiritual mitropolitan și cel mai vechiu apărător din cuprinsul Mitropoliei.

Această comisiune va examina titlurile și găsind că petiționarii întrunesc condițiunile cerute, va comunica Chiriarului spre știință și aprobare.

Art. 218: Aceeași comisiune va revizui toate autorizațiile de apărător date până acum, fără de cari nu vor putea exercita dreptul de apărător.

Art. 219: La fiecare Eparhie va fi un tablou de numele și pronumele tuturor apărătorilor din țară.

Art. 221: Fiecare apărător înscris în tablou, va plăti comisiunii o taxă de Lei 1500, în care va intra și plata cărții de legitimație.

Art. 222: Nu vor putea fi apărători persoanele care deși întrunesc celelalte condițiuni, vor fi fost condamnate în vreunul din cazurile prevăzute de legile civile, ce atrag după sine pierderea dreptului de apărător.

Consistorul Mitropolitan

INFORMAȚIUNI

Știre personală. P. S. Episcop **Nicolae** a plecat la Sibiu, Vineri 9 Noembrie 1945, însoțit de P. S. Episcop **Nicolae al Orăzii** și de I. P. C. Arhimandrit **Ioan Dinu**, pentru a

participa la sfințirea întru Arhieru a I. P. C. Arhimandrit **Teodor Scorobet**, vicarul Mitropoliei Ardealului. P. S. Sa s'a reîntors, la reședință, în ziua de Luni 12 Noembrie 1945.